

Den Fri Sindede.

6^{te} Aarg. Tirsdagen, den 8de September, 1840. Nr. 105.

Nedigeret af C. M. Rosenhoff og udgivet af Claudius Rosenhoff.

Motto: „Man kan hvad man vil.“

September 1840.

„Jeg nærer den fuldeomme Fortostning, at hvad end Resultatet denne gang bliver, vil der af Forsamlings-
gens Aale fremstaae en Phonir, og denne megtige Fugl
vil paa sine gylne Vinger bringe dette Blad derhen,
hvor dets Indhold vil tales, forstaes og ikke
misforstaes.“

(Deputeret Svæde, som Indgiver og Un-
derskræfter af Petitionen fra Kbhvns Bor-
gere om Skattebevilningsret, — den 26
August.)

Naar Blomsterne falde, da finde vi Trost
I modnede Frugter og guldsgare Høst;
Naar Stormene hysle med visnede Blade,
Er Sæden betrygget i Landmandens Lade. —
Men, hvad skal os glede, naar Haabet i Vaar
Et eneste Ord som en Hagel nedslaer?
Og hvad skal os troste, naar Bonnen, vi høde,
Vortværes derude, sem frugtlose „Blade?“ —
Da glæde og troste det Folket: at lagt
Er Spirene, sem Ingen kan gyde ved Magt,
At borgerligt Mod blev oplivet paam,
Da Talsmandens Ord kom fra Noeskilde By,
Hvor Livet opstiger fra guldbremmet Død,
Hvor Oldingens Tale saa mandigt skjont lod!

„Vil man have Laugene høvede og Bon-
destanden ødelagt?“

Under denne Overskrift har Magister Lindberg ind-
rykket et Inserat i Adresse-Avisen for Torsdagen den
27 f. M., hvilken Artikel synes at være et Slags An-
hang til det af mig tidligere, nemlig Fredagen den 21
Aug., i samme Tidende indførte Stykke, Laugsvæsenet
beträffende, idet Magisteren især taler til Haandværks-
standens Medlemmer. Magisteren søger deri at gjøre

Haandværksmanden begribeligt, hvor ufløgt han har hand-
let ved at understryke Petitionen om Skattebevilnings-
retten, og seer i denne den største Aarsag til Laugenes
Ophævelse. Jeg maa for mit Vedkommende tilstaae, at
det er mig helt usædligt, hvorledes Skattebevil-
ningsret skulde kunne medføre Laugenes Oplos-
ning; Magisteren ytrer rigtignok, at Penge-Aristocra-
terne vilde, naar de blevne de overveiende i Folkeraadet,
tilveiebringe dette Resultat. Men Bølgernes, Bondens
og Borgerens Fordring til sine Deputerede, saavelsom
ogsaa deres frie Valg til at vælge befjendte redelige og
aabne Characterer, som ville varetage deres Interesser,
giver os en tilstrækkelig Garanti for, at en saa stor
Stands Interesser som Haandværksstanden ikke uret-
færdigen blive tilhidsosatte, ihvorledes endogsaa. Tiden
maatte omforme de nu bestaaende Statsforhold. Ma-
gisterens Frygt for Vestiskelser ved Valgene ville vi over-
springe; thi jeg for min Del nærer bedre Tro til Bøl-
gernes Moralitet, end ved mindste Mistillid at ville saare
de af mine Medborgere udenfor Haandværksstanden, der
befinde sig i Bølgernes Classe. Jeg seer altsaa, mil-
dest talt, blot tomme Skræfbebilleder i de af Magisteren
opstillede Phantemer imod Skattebevilningsret, iskul-
stikede til at indgyde Folk, der staae paa et lavt Trin
af Intelligents, paniss Skræf. Men den nuværende
Haandværker behover ikke at tiltales i et saadant Sprog,
sem Magisteren fører til dem; thi Haandværkerne have
i Allmindelighed selv fundt Begreb, og gives der end
enkelte Umyndige i Aanden, berettiger det ingenlunde Ma-
gisteren til at domme den hele Stand efter disse. Uden
at kunne, som Magisteren, prognosticere, troer jeg, med
Hensyn til hvad han ytrer om vores Rettigheder og Fri-
heders Tab ved en Forandring af Statsforsatningen, at
om en Saadan skeer, Laugene da ikke have mere at be-
frygte, end nu, da Haandværksstanden i København, ef-

„Hvem ere de Enkelte — hvem de
Mange?“

Under ovenstaaende Titel har Nr. 40 af „Jyllandsposten“ leveret en Artikel, hvoraf vi tillade os at meddele følgende Brudstykke:

„Som Kronprinds har vor Konge henvævet Timer i Jylland, som nødvendig maa være ham de kjæreste i hans Liv. Efter at Constitutionen var givet i Norge, landede han paa sin Tilbagetour til Danmark i Aarhus Havn d. 14de October 1814. Jubelen var her mage-los, hver Borger saae i den vordende Christian den Ottende den Konge, som vilde forunde eget Rige samme Velsignelse, som det tabte Land! man raahte, man brelte uden Ende, uden Ophor — det var Jubel af Hjertets Grund! — Da den elskede Prinds steg i Land, forfulgte den straalende Sværm hans Vogn, i et Nu vare Hestene fraspændte, og i en saadan Triumph ankom han nu til sit Opholdssted, som — det tor vi sige — ingeninde hverken tidligere eller senere er vederfaret denne ødle Fyrste. Men, saadan Timer, saadan Dage, saadanne Glæder er det, Folket atter burde berede sin Konge, og dette staer til Folket, naar det kun, istedetfor at holde inde med sine Meninger og trykke sig i Sædet, frit udtalte sin Overbevisning; thi en Landejubel vilde da runge over alle danske Bange, som snart vilde vise, til Fryd for Konge og Folk, at Ledet ei længere var afslavet.

Men Get er her at mærke: vor opbeviede Konge siger endvidere i sit sidste Svar, at han er forvisset om „at Provindstænderne i deres Raad og Andragender stedse ville bestræbe sig for at hylde Sandheden, og den ville Vi altid stjanke Vor allerhoiestede Opmærksomhed.“ Vi spørge nu igjen, hvorledes kan Stænderne bedst komme til afgjerrende Resultat, om Ønsket ang. Skattebevillingsret med constitutionelle Garantier ere de Enkeltes eller de Manges Ønsker? Og vi vove i denne Anledning her at fremkomme med et Forslag, som vi troe Stænderne saameget mere bor gaae ind paa, som Kengen opfordrer disse til at hylde Sandheden, og hvilket unægteligt ikke vilde finde Sted, dersom Stænderne anbefalede saadanne Forlangender, som fun udgik fra de Enkelte med det Bestaaende utilfredse. For at Stænderne altsaa kunne komme til Sandhedens Erkendelse om og hvorvidt hine Ønsker ere udgaede fra de Enkelte eller fra Mængden, formene vi dersor, at ligesom man i Landet ved Folketællingen districtvis lader

saadant foretage, saaledes vilde det være en kær Pligt for de ærede Deputerede, hver i sit Valgdistrikt, at forelægge samtlige Borgere tvende Petitioner til Underskrift, hvor man enten erklærede sig for eller imod Skattebevillingsret og statsretlige Garantier. Paa denne Maade vilde Majestæten erholde Overbevisningen ihørende om saadanne Ønsker udgaae fra de Enkelte eller fra Mange, og de Deputerede vilde, overeensstemmende med disse bestemte Data, have en fast Grund at gaae ud fra. Vilde man folge en endnu simpelere Regel, da kunde man ogsaa blot erhverve de Borgeres Underskrifter, som ifolge Stænderanordningen ere valgberettigede, i hvorvel den mere omfattende Fremgangsmaade vistnok var at foretrække. Ved en Sag af denne Betydning maa intet Øffer spares, og derom er dog vel hver dansk Borger overtydet, at i Tilsælde Christian den Ottende saae Sort paa Hvidt for, at Massen af det danske Folk med en endog betydelig Pluralitet nærede Ønsket om statsretlige Garantier indfert, han da ogsaa vilde forunde det trosfaste danske Folk samme. Gid dersor dette Forslag paa en eller anden Maade maatte bevirke, at man med bestemte Talstørrelser, altsaa med matematisk Bestemthed, kunde sige, hvad Massen af Folkets Ønsker gaaer ud paa — en saadan Oplysning er det kun — Kengen mangler.“

Nyheds-Artikel.

Kjøbenhavn.

Iloverdags affigade Hof- og Stadsretten Dom i den mod Mag. Monrad anlagde Trykkesfrihedssag, paa Grund af de af ham udgivne „Flyvende politiske Blad“ Nr. 2. — Hr. Monrad mulcteredes paa 200 Rbd. Sols, samt idomtes 1 Aars Censur. — Da forærente Skrift tildeels er udkommet, saa har Publicum her Leilighed til at være Meddommænd. — — „Kjøbenhavnsposten“ har nu 7, skriver „sy“, Processer, af hvilke den ene verserer for Højesteret. — „Fædrelandet“ har 4 Actioner. — „Den Grise“ forhenværende Nedacteur har endnu tvende Sager for Landsoverretten, nemlig den ene for et Digt med Titel: „Pengene blive i Landet“ og en Artikel overfrevren: „Frihed — Sandhed — Begrensning“, i hvilken Sag Kancelliraad Beyer er Actor, og den anden formedels Indholdet af et Digt med Overskrift: „Hvad kan det hjælpe?!,“ hvori Proseprocurator Lihme er Actor; disse tvende Sager ere igaar optagne til Doms.

— Imedens Thorvaldsens Museum har været truet med Kongensnytors Skæbne, synes Kunstmalerne af Mestersrens Haand at fremtrylles i Fruekirke, hvor dog ogsaa enkelte

Banseligheder mode, og en vis Småalighedsaand, i Forening med en ukunstnerisk Haardnakkenhed, tilsyneladende gør sig giveldende. Foruden „Christi Gang til Golgatha,” ere nu opstillede tvende Basreliefs (Tattigblokkene), og „Christi Indtog i Jerusalem“ er Man ifør med at opsette. Det var en sublim Idee at forgyldbe Nischen, hvor Christusfiguren er placeret, imidlertid synes Udsaldet dog ikke at være til Forventningen, idet nemlig Effecten tildeels gaaer tabt ved den ujære Belysning fraoven. Vi tvivle ikke om, at en rod Baggrund, f. Gr. Floil, betydeligen vilde hæve Figuren; men om det vilde harmonere med Alteret selv, tor vi ikke voore at paastaae. I disse Dage er af nogle Damer et meget smukt broderet rødt Tæppe blevet forceret til Kirken, og skal, om Man finder det passende, anbringes ved Dobefonden. At det er hensigtsmæssigere paa dette Sted, end Steengulvet, kan ikke betvivles, ogsaa hæves derved oiensynlige Daabens knælende Engel, hvis Godstykke, destoværre! allerede er blevet lidt lødret. — Anbringelsen af hine nye kostbare Arbeider har paany fremkaldt Ønsket om, at Kirken altid maatte staae aaben for Beskuere. Vi dele naturligvis Ønsket; men kunne dog ikke lade ubemærket, at dets Realisation frembyder en del Banseligheder, da Almuens Kunstsands (som visstnok ved et frit og ugeneert Skue af disse Mesterværker betydeligen vilde værkkes) endnu ikke er saaledes, at den med behorig Hellighed vilde noies med at se paa Kunstskatten, men ogsaa vilde føle paa dem, og unegteligt tabe de meget ved senere Afslibning, naar denne skulde gaae for hyppigt paa.

— Som et „Curiosum“ forteller „Portefeuillen“ Folgende: „Det kobenhavnste Musikconservatorium, som blev oprettet i Aaret 1827 af den afdode Professor Siboni i Forening med flere Herrer, hvorf af Par ogsaa ere indgangne til Evigheden, har i dette lange Tidsrum næsten alene bestaaet ved private Bidrag. Da dets egentlige Bestemmelse er at danne Sangere til Theatre, og man dog alligevel ikke har sette større Frugter deraf, end man meget vel og maafee bedre, i alle Tilfælde med mindre Omkostninger, kunde have paa en anden Maade, kan det vel ikke andet end forbuse den upartiske Jagttager, at en saa lidet frugtbirgende Indretning endnu kan besaae paa den Maade, hvorpaa den hidtil har vegetret i samfulde tretten Aar. Det er sorgeligt at maatte sige om et Institut, at dets største Mørkvarighed bestaaer i, at det har eksisteret saa længe. Imidlertid er det sandt, men man kan, Gud stee Lov, vente, at der snart bliver funget et „de profundis“ ved dets Gravlegning.“ — Alt Noget, der maa „forbuse“ og hvorum der kan tales saa „sorgeligt“, faldes et „Curiosum“, synes noget curieus, ligesom den hele Announce vel turde være noget eensidigt affattet og dens Dom temmelig streng.

— Samme Tidskrift henleder Publicums Opmærksomhed paa en Italiener ved Navn Marco Lucchesi, som nylig er kommen her til Byen, og er forsynet med et rigt Assorti-

ment af seerdeles yderlige Gibbsstobninger en miniature efter antike og moderne Kunstværker. Vi have set nogle af disse Arbeider, og maae ganske understryke „Portefeuillens“ Dom. Da disse Sager desuden sælges yderst billigt, sag ville de visstnok finde mange Undere. — Bemeldte Mand leverer i de „tre Kroner“ i Tornebultegaden og forblicher her et Par Uger.

— Ikke i lang Tid har Vesterbroes nye Theater havt saa stort Publikum som i Søndags, da de franske Bergfangere gave deres sidste (?) Concert, der becerekedes af de Kongelige Prindsers og Prindsessers Overværelse. Det Giendommelige i disse Sange kan vel undertiden være af lav-cemiil Effect, men desio mere gribende er deres piano og deres perdendo, der udføres mestrigt. — Aftensangen vandt især Bisald og Man havde der ved Lejlighed til at høre en seerdeles smuk og kraftig Bariton. Eigeledes er Slutningsangen en heldig Composition, og blev fortinligen udført. Parisiennen syntes ikke at behage Publicum, hørerimod Marcellaisen opteges med Applaus. Den Præcision, med hvilken samtlige Numre gaves, er beundringsværdig, om det end mangler paa egentlige smukke Stemmer. — Efter Sigende har Selkabet ansøgt om at give en Concert i Fruekirke. Vi ønske dem denne Tilladelser, ikke betvivlende, at deres religiøse Sange og stærke Stemmer jammesteds ville være af stor Virkning, og tillige øvreke Interessen for god Kirkesang. Paa Ørkdag give de endnu en Concert paa Vesterbroes Theater.

— I Fredags gav det Lumbyske Musikkelskab en Concert à la Strauss på Vesterbroes nye Theater, ligeledes hovedet af de henværende højtstående Personer. De fleste Numre blev optagne med stort Bisald, især Gr. Lumbyes nye Composition: „Reise-Galop“, et vakkert Numer, der ogsaa blev foredraget med meget Liv. Musiken tog sig rigtignok seerdeles godt ud i dette Locale, imidlertid forekommer det os dog et mindre vel valgt Sted til disse Concerter.

— Den kongelige Liggarde tilførs Musikkorps har erholdt allerh. Tilladelser til at give 6 Concerter i Resenborghave. Den første af disse, der er berammet til paa Fredag, begynder Kl. 5½ og er forbi 7½. Følgende Numre ere bestemte: Ouverture til „Zampa“, af Herold — Arije af „Alma Bolena“, af Donizetti — Stjaldenes Sang af „Olaf den Hellige“, af Hartmann — Introductionen af „Robert“, af Meyerbeer — Rosasals af Strauss — Kleffegalepade; — Ouverture til „den Stumme“, af Auber — Romanze af „Eucrilia Borgia“, af Donizetti — 1ste Acts Finale af „Godinden“, af Halevy — Pyrthevals af Strauss — Galop à la guerre af Sabikhy (ny), bestaaende af: a) Marsch, b) Bataille og c) Galop. Immelst 1ste og 2den Afdeling gives, efter Forlangende, Zigeunerchor med Echo af „Preciosa“, af G. M. Weber. Kronens Reg. Musikkorps, samt nogle af de andre Regiments Musici assisterer.

(Indsendt.)

I Anledning af Gr. Hof-Kammerjæger Meyers Behestgjørelse i Adressavisen Nr. 206, at han ikke dræber Nøtter og Muns, men fun forbriber dem, tager en Fjende af bemeldte Smaadyr sig den Frihed at spørge, hvorhen Gr. Hof-Kammerjægeren egentlig forjager dem, enten ud af Stadens porte, eller blot hen til de nærmeste Nabover. — Da dette Sidste dog vel er det Sandsynligste, og neppe negen Huuseier kan være tjent med, at faae en slig Coloni Emigranter fra sine Nabover, saa var det visstnok onskeligt, om alle Huuseierne heri Staden forenede sig om i Hældestab at overdrage bencovne Gr. Hof-Kammerjægeren at befrie deres Huse fra emtalte Plage-aander. Imidlertid vilde dette vel ligeledes medføre negen Ulempe for de Udenbyesboende, og det synes derfor at være det Allerbæste, om Gr. Hof-Kammerjægeren ved hans nærforskaende Aarfe enten vilde tage tidbemeldte Nøtter og Muns med sig, eller idemindst fore dem lige luft ud i Kallebostrand eller til et lignende Sted.

Det Dette Blad udgaar 5 Gange uænetlig, og tilbringes Abonnenterne for 6 & 12 kr Quartalsat. Man tegner sig for det enten hos Dhr. Boghandlere Søst (Gothersgaden Nr. 549) Klein (Vimmelskaftet Nr. 25), P. G. Philipsen (Gothersgade Nr. 555), Reitzel (st. Kjøbmagergade Nr. 6), Steen (Pilestræde Nr. 121), Hr. Boger. Trier (Gothersgade Nr. 555) eller hos Red. (Hjørnet af Lavendelstræde Nr. 95, 3 Sal), hvorfog ogsaa Bidrag bedes afferverede. — Ned. træffes almændeligvis hjemme hver Formiddag fra 10 til 4.

Trykt i S. Triers Officin.